

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

18.10.2023

Lēmums Nr. 4-02/83/2023
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Latgales plānošanas reģions, reģistrācijas Nr. 90002181025, juridiskā adrese: Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne, LV- 4601, e-pasta adrese: pasts@lpr.gov.lv (turpmāk – Izstrādātājs).

Adresāts, plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Geo Consultants”, reģistrācijas Nr. 40003340949, juridiskā adrese: Olīvu iela 9, Rīga, LV–1004, e-pasta adrese: birojs@geoconsultants.lv (turpmāk – Sagatavotāja)¹.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024.–2030. gadam (turpmāk – Plāns).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2023. gada 28. septembra vēstule / iesniegums Nr. 287/2022 “*Iesniegums par ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu reģionālā līmeņa plānošanas dokumenta projektam “Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024.–2030. gadam”*” (turpmāk – Iesniegums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 5. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/9806/2023 “*Par Latgales atkritumu apsaimniekošanas plāna 2024.–2030. gadam izstrādi*”, Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 30. augusta vēstule Nr. 4.8/5356/2023–N “*Par Latgales reģionālā atkrituma apsaimniekošanas plāna 2024.–2030. gadam izstrādi*” un Veselības inspekcijas 2023. gada 12. septembra vēstule Nr. 2.4.7.–1./734 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Sagatavotāja, konsultējoties ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) nepieciešamību, norādījusi uz šo konsultāciju rezultātiem, ka Plānam ir nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

¹ Latgales plānošanas reģions ar 2023. gada 9. augusta pilnvaru Nr. 4.5/2 pilnvarojis SIA “Geo Consultants” iesniegt un saņemt ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru saistītus dokumentus plānošanas dokumentam “*Latgales reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2024.- 2030. gadam*”.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmi uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam² (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2023. gada 29. septembrī Birojā saņemts Sagatavotājas 2023. gada 28. septembra Iesniegums, kurā atzīmēts, ka Plāna izstrāde tika uzsākta, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam (turpmāk – AAVP 2028)³. Atbilstoši Iesniegumam:
  - 2.1. Plāns attiecas uz atkritumu apsaimniekošanas nozari Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā (turpmāk – AAR). Atbilstoši plānotajai atkritumu apsaimniekošanas reģionu reformai⁴, AAR ietver šādas pašvaldības: Daugavpils valstspilsēta, Aizkraukles novads (Aizkraukles pilsēta, Jaunjelgavas pilsēta, Kokneses pilsēta, Pļaviņu pilsēta, Aiviekstes pagasts, Aizkraukles pagasts, Bebru pagasts, Daudzeses pagasts, Iršu pagasts, Jaunjelgavas pagasts, Klintaines pagasts, Kokneses pagasts, Mazzalves pagasts, Neretas pagasts, Pilskalnes pagasts, Seces pagasts, Sērenes pagasts, Skrīveru pagasts, Staburaga pagasts, Sunākstes pagasts, Vietalvas pagasts, Zalves pagasts), Augšdaugavas novads (Ilūkstes pilsēta, Subates pilsēta, Ambeļu pagasts, Bebrenes pagasts, Biķernieku pagasts, Demenes pagasts, Dubnas pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Kalkūnes pagasts, Kalupes pagasts, Laucesas pagasts, Līksnas pagasts, Maļinovas pagasts, Medumu pagasts, Naujenes pagasts, Nīcgales pagasts, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts, Salienas pagasts, Skrudalienas pagasts, Sventes pagasts, Šēderes pagasts, Tabores pagasts, Vaboles pagasts, Vecsalienas pagasts, Višķu pagasts), Jēkabpils novads (Jēkabpils valstspilsēta, Aknīste pilsēta, Viesīte pilsēta, Aknīstes pagasts, Asares pagasts, Atašienes pagasts, Ābeļu pagasts, Dignājas pagasts, Dunavas pagasts, Elkšņu pagasts, Gārsenes pagasts, Kalna pagasts, Krustpils pagasts, Kūku pagasts, Leimaņu pagasts, Mežāres pagasts, Rites pagasts, Rubenes pagasts, Salas pagasts, Saukas pagasts, Sēlpils pagasts, Variešu pagasts, Viesītes pagasts, Vīpes pagasts, Zasas pagasts), Krāslavas novads (Dagdas pilsēta, Krāslavas pilsēta, Andrupenes pagasts, Andzeļu pagasts, Asūnes pagasts, Aulejas pagasts, Bērziņu pagasts, Dagdas pagasts, Ezernieku pagasts, Grāveru pagasts, Indras pagasts, Izvaltas pagasts, Kalniešu pagasts, Kaplavas pagasts, Kastuļinas pagasts, Kombuļu pagasts, Konstantinovas pagasts, Krāslavas pagasts, Ķepovas pagasts, Piedrujas pagasts, Robežnieku pagasts, Skaistas pagasts, Svāriņu pagasts, Šķaunes pagasts, Šķeltovas pagasts, Ūdrīšu pagasts), Līvānu novads (Līvānu pilsēta, Jersikas pagasts, Rožupes pagasts, Rudzātu pagasts, Sutru pagasts, Turku pagasts), Ludzas novads (Kārsavas pilsēta, Ludzas pilsēta, Zilupe pilsēta, Blontu pagasts, Briģu pagasts, Ciblas pagasts, Cirmas pagasts, Goliševas pagasts, Isnaudas pagasts, Istras

² Likuma 6. panta pirmā daļa.

³ Apstiprināts ar Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojumu Nr. 45 “*Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam*”.

⁴ Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 301 “*Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem*”.

pagasts, Lauderu pagasts, Līdumnieku pagasts, Malnavas pagasts, Mežvidu pagasts, Mērdzenes pagasts, Nirzas pagasts, Ņukšu pagasts, Pasienes pagasts, Pildas pagasts, Pureņu pagasts, Pušmucovas pagasts, Rundēnu pagasts, Salnavas pagasts, Zaļesjes pagasts, Zvirgzdenes pagasts), Madonas novads (Aronas pagasts, Barkavas pagasts, Bērzaunes pagasts, Cesvaines pagasts, Cesvaines pilsēta, Dzelzavas pagasts, Ērgļu pagasts, Indrānu pagasts, Jumurdas pagasts, Kalsnavas pagasts, Lazdonas pagasts, Liezēres pagasts, Lubānas pilsēta, Ļaudonas pagasts, Madonas pilsēta, Mārcienas pagasts, Mētrienas pagasts, Ošupes pagasts, Praulienas pagasts, Sarkaņu pagasts, Sausnējas pagasts, Vestienas pagasts), Preiļu novads (Preiļu pilsēta, Aglonas pagasts, Aizkalnes pagasts, Galēnu pagasts, Pelēču pagasts, Preiļu pagasts, Riebiņu pagasts, Rožkalnu pagasts, Rušonas pagasts, Saunas pagasts, Silajāņu pagasts, Sīļukalna pagasts, Stabulnieku pagasts, Upmalas pagasts, Vārkavas pagasts), Rēzeknes novads (Rēzeknes valstspilsēta, Viļānu pilsēta, Audriņu pagasts, Bērzgales pagasts, Čornajas pagasts, Dekšāres pagasts, Dricānu pagasts, Feimaņu pagasts, Gaigalavas pagasts, Griškānu pagasts, Ilzeskalna pagasts, Kantinieku pagasts, Kaunatas pagasts, Lendžu pagasts, Lūznavas pagasts, Maltas pagasts, Mākoņkalna pagasts, Nagļu pagasts, Nautrēnu pagasts, Ozolaines pagasts, Ozolmuižas pagasts, Pušas pagasts, Rikavas pagasts, Sakstagala pagasts, Silmalas pagasts, Sokolku pagasts, Stoļerovas pagasts, Stružānu pagasts, Vērēmu pagasts, Viļānu pagasts), Varakļānu novads (Murmastienes pagasts, Varakļānu pagasts, Varakļānu pilsēta).

- 2.2. Plāna projektā paredzētas vairākas AAR aktivitātes, kas saistītas ar atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību, atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūru, atkritumu sagatavošanas reģenerācijai un pārstrādei iekārtu modernizāciju, atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstību, atkritumu reģenerācijas iekārtām, poligonu infrastruktūras attīstību, sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem un atkritumu ieviešanu un izvešanu. Atbilstoši aktivitātēm, kas saistītas ar atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstību Latgales AAR, tās pamatā ir saistītas ar poligonu infrastruktūras attīstību un atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības uzlabošanu visā AAR teritorijā:

2.2.1. *Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība.* Infrastruktūras pieejamības paplašināšana papīra, stikla, plastmasas, metāla atkritumu savākšanai; bioloģisko atkritumu dalītā vākšana – dalītās vākšanas konteineru izvietošana; tekstila atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveide – dalītās vākšanas konteineru izvietošana; sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošana – dalītās vākšanas konteineru izvietošana.

2.2.2. *Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu (turpmāk – SAP) “Cinīši”, “Dziļā vāda”, “Križevņiki” galvenās plānotās aktivitātes ir atkritumu apglabāšanas pakalpojuma sniegšanai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšana un pilnveidošana, t.sk. atkritumu apglabāšanas krātuves apsaimniekošana, infiltrāta un atkritumu gāzes apsaimniekošanas sistēmu ekspluatācija, kā arī atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai iekārtu un aprīkojuma uzturēšana un pilnveidošana, t.sk. no atkritumiem iegūta kurināmā ražošanas iekārtas. Attiecībā uz atkritumu pārstrādes risinājumiem poligonos ir plānots attīstīt bioloģisko atkritumu pārstrādi. Šobrīd SAP “Cinīši” norisinās bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās fermentācijas iekārtu izbūve, savukārt poligonos “Dziļā vāda” un “Križevņiki” ir plānota esošo kompostēšanas laukumu tehnoloģisko risinājumu pilnveidošanas. Plāna izstrādes laikā tiks vērtētas iespējas un nepieciešamība poligonu teritorijā attīstīt notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu pārstrādes iekārtu izbūvi.*

- 2.2.3. *Lokālās atkritumu apstrādes infrastruktūras pilnveidošana.* Papildus SAP infrastruktūrai Latgales AAR (bijušā Vidusdaugavas AAR) teritorijā atrodas trīs atkritumu šķirošanas stacijas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums. Plānojot Latgales AAR atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību, tiks izvērtētas šīs infrastruktūras izmantošanas iespējas.
- 2.2.4. *Atkritumu reģenerācijas iekārtas.* Atbilstoši AAVP2028, Latgales AAR ir paredzēta no atkritumiem iegūta kurināmā (turpmāk – NAIK) reģenerācijas iekārtu izveide. Sākotnēji projekta īstenošana tika uzsākta Daugavpils pilsētā, bet uz doto brīdi, jau vairākus gadus projekta virzība ir apturēta. Plāna izstrādes ietvaros tiks izskatīta jautājuma par NAIK reģenerācijas iekārtu izveidi turpmākas īstenošanas iespējamība, reģionā radīto NAIK apjomu reģenerācijas nodrošināšanai Latgales AAR teritorijā.
- 2.3. Plānotās galvenās aktivitātes saskaņā ar AAVP 2028 izvirzītajiem atkritumu apsaimniekošanas sistēmas virzieniem ir šādas:
- 2.3.1. *Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība.* Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas turpmākai attīstībai būtu nepieciešama vairāku aktivitāšu īstenošana: 1) Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas infrastruktūras pārklājuma paplašināšana – esošo sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu pilnveidošana, jaunu punktu ierīkošana, 2) Šķirotu atkritumu savākšanas laukumu infrastruktūras paplašināšana – esošo šķirotu atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana, jaunu laukumu ierīkošana, 3) Ieviešot bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās savākšanas sistēmu, ir nepieciešama savākšanas konteineru iegāde uzstādīšanai atkritumu rašanās vietās, t.sk. specializēto konteineru iegāde, kas ļauj samazināt izvešanas biežumu, 4) Tekstila atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveide – ietver tekstila atkritumu savākšanas konteineru uzstādīšana esošajos un jaunveidojamos šķirotu atkritumu savākšanas laukumos, kā arī speciālu konteineru uzstādīšanu publiski ieejamās vietās– pie lielveikaliem, pašvaldību iestādēm u.c. ērti sasniedzamās vietās un 5) Sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošana – tā kā joprojām atkritumu radītājiem ir ierobežotas iespējas videi droša veidā atbrīvoties no sadzīves bīstamajiem atkritumiem, piemēram, sadzīves ķīmijas, piesārņota iepakojuma, medikamentiem, kam beidzies derīguma termiņš, u.c., tiek rekomendēta sadzīves bīstamo atkritumu uzglabāšanas konteineru izvietošana visos šķirotu atkritumu savākšanas laukumos.
- 2.3.2. *Atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūra.* Atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai veicināšanai nepieciešams uzsākt organizētas lietotu preču aprites sistēmas izveidi, kas ietver preču savākšanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūru.
- 2.3.3. *Atkritumu sagatavošanas reģenerācijai un pārstrādei iekārtu modernizācija.* Atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai veicināšanai nepieciešams uzsākt organizētas lietotu preču aprites sistēmas izveidi, kas ietver preču savākšanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūru. Sākotnēji plānota tieši dažādu lietu un lietotu mājsaimniecības preču savākšanas sistēmas izveide, kas plāna izpildes tālākajos gados var tikt papildināta ar preču labošanas un sagatavošanas atkārtotai izmantošanai centra/u izveidi. Atkritumu sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijai darbību rezultātā Latgales AAR rodas ap 30 – 35 tūkst. t/gadā pārstrādei nederīgu, bet augstas energoietilpības atkritumu, ko iespējams sagatavot kā energoresursu enerģijas ražošanai. Šī energoresursa izmantošanai siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanā

nepieciešamās infrastruktūras izveide Plāna pārskata periodā plānots analizēt Plāna izstrādes ietvaros.

- 2.3.4. *Atkritumu apstrādes un pārstrādes infrastruktūras attīstība.* Plānotās infrastruktūras attīstības ieceres: 1) Atkritumu šķirošanas stacijās Jēkabpilī, Madonā un Aizkrauklē esošo atkritumu šķirošanas iekārtu efektivitātes uzlabošana, ar mērķi nodrošināt iespējami augstu pārstrādes/reģenerācijas apjomu sasniegšanu; 2) Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukuma, kas atrodas pie Madonas pilsētas, aprīkojuma un infrastruktūras pilnveidošana, ja tādā nepieciešamība tiks konstatēta Plāna izstrādes ietvaros; 3) Parku un dārzu atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošana reģiona pašvaldībās, īpaši teritorijās, kas atrodas attālāk no atkritumu apglabāšanas poligoniem, parku un dārzu atkritumu arī kapsētu atkritumu pārstrādei to rašanās vietās un 4) Mājkompostēšanas sistēmas izveide – līdz ar prasību par bioloģisko atkritumu dalīto vākšanu vai pārstrādi rašanās vietā stāšanos spēkā, būs jānodrošina atbilstoša šo atkritumu plūsmu apsaimniekošana.
- 2.3.5. *Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi.* Dalītās vākšanas sistēmas efektivitāte ir atkarīga ne tikai no pakalpojuma pieejamības, bet arī no atkritumu radītāja vēlmes un motivācijas piedalīties atkritumu šķirošanā. Paralēli infrastruktūras attīstības pasākumiem, ir nepieciešams turpināt uz sabiedrības informēšanu un izglītošanu vērstus pasākumus, piemēram: 1) Izglītošanas un informēšanas kampaņas par atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību, jauniem sistēmas elementiem visā plāna īstenošanas laikā (t.sk. bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītā vākšana, tekstila atkritumu dalītā vākšana, preču atkārtotas izmantošanas centru attīstība u.c.) un 2) Izglītības kompetences centru izveide un pilnveidošana atkritumu apsaimniekošanas reģionos, paredzot vismaz viena kompetences centra izveidi katrā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, kas pastāvīgi nodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas satura izglītības aktivitāšu plānošanu un īstenošanu.
- 2.4. Galvenie aspekti, kas ņemami vērā paredzēto darbību īstenošanai ir:
  - 2.4.1. Reģiona pašvaldību vienošanās par sadarbību plāna mērķu sasniegšanai nepieciešamo uzdevumu veikšanā.
  - 2.4.2. Reģionā radīto atkritumu veidiem un apjomiem atbilstoša atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra.
  - 2.4.3. Sadarbība ar blakus esošiem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem, tādu atkritumu veidu apsaimniekošanā, kuru apsaimniekošana Latgales AAR nav tehniski un ekonomiski pamatota.
  - 2.4.4. SAP “*Dziļā vāda*”, SAP “*Cinīši*”, SAP “*Križevņiki*” kā reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra funkciju īstenošana noteikšana tā darbības zonās.
  - 2.4.5. Finansējuma pieejamība, t.sk. ES fondu un citu finanšu instrumentu piesaistes iespējas.
  - 2.4.6. Atbilstoša atkritumu plūsma, kas savākta no Latgales AAR teritorijas.
  - 2.4.7. Poligona SAP “*Dziļā vāda*”, SAP “*Cinīši*”, SAP “*Križevņiki*” ekspluatācija atbilstoši “*A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas*” nosacījumiem.
  - 2.4.8. Poligona SAP “*Dziļā vāda*”, SAP “*Cinīši*”, SAP “*Križevņiki*” teritorijas izmantošana atbilstoši teritorijas plānojumam.

- 2.5. Plāna īstenošana un galvenās tajā paredzētās darbības tiek plānotas SAP “Cinīši”, SAP “Dziļā vāda” un SAP “Križevņiki”. SAP “Cinīši” teritorija atbilstoši spēkā esošajam “Daugavpils novada teritorijas plānojumam 2012.–2023. gadam” ir vieta, kas atbilst Rūpnieciskās apbūves teritorijai (R). SAP “Cinīši” ekspluatācija notiek atbilstoši Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Daugavpils RVP) 2013. gada 11. martā izsniegtās atļaujas “Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. DA13IA0001” nosacījumiem. SAP “Dziļā vāda” teritorija atbilstoši spēkā esošajam “Krustpils novada teritorijas plānojumam 2013.–2024. gadam” ir vieta, kas atbilst Tehniskās apbūves teritorijai, kur viens no galvenajiem izmantošanas veidiem ir atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu apbūve. SAP “Dziļā vāda” ekspluatācija notiek atbilstoši Latgales RVP 2011. gada 8. jūnijā izsniegtās atļaujas “Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. DA11IA005” nosacījumiem. SAP “Križevņiki” atbilstoši spēkā esošajam “Rēzeknes novada teritorijas plānojumam 2013.–2024. gadam” ir vieta, kas atbilst Rūpnieciskās apbūves teritorijai (R). SAP “Križevņiki” ekspluatācija notiek atbilstoši Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes 2012. gada 29. jūnijā izsniegtajai atļaujas “Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. RE12IA0001” nosacījumiem.
- 2.6. Poligonu teritorijās vai tiešā to tuvumā neatrodas neviena aizsargājamā dabas teritorija vai mikroliegums, tai skaitā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*). Tāpat poligonu teritorijas neatrodas Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā vai kādā citā vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslā.
3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
- 3.1. Dienesta 2022. gada 5. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/9806/2023 “Par Latgales atkritumu apsaimniekošanas plāna 2024.–2030. gadam izstrādi”. Dienesta ieskatā plānošanas dokumentam ir jāveic Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo plānošanas dokumentā paredzētajiem pasākumiem var būt būtiska ietekme uz vidi.
- 3.2. DAP administrācijas 2023. gada 30. augusta vēstule Nr. 4.8/5356/2023–N “Par Latgales reģionālā atkrituma apsaimniekošanas plāna 2024.–2030. gadam izstrādi”. DAP administrācijas vērtējumā Plāna izstrādei nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 157 ietvertajām prasībām.
- 3.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 12. septembra vēstule Nr. 2.4.7.–1./734 “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību”. Veselības inspekcija neuzstāj uz Stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam, bet rekomendē plānošanas dokumenta izstrādāšanas laikā pievērst uzmanību jautājumiem, kam ir būtiska ietekme uz vidi un cilvēka veselību: trokšņa piesārņojumam un prettrokšņa pasākumiem, objektu pievienošanai centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, virszemes ekoloģiskajai situācijai.
4. Plāns nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, jo Plāns neattiecas uz visas atkritumu apsaimniekošanas nozares plānošanu, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu, tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:

- 4.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas, kā arī plānošanas dokumenta saistību ar Latvijas un ES normatīvo aktu ieviešanu vides jomā, īpaši atkritumu apsaimniekošanas un ūdens resursu aizsardzības jomā (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d”, “e” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 4.2. Likuma 4. panta trešās daļa nosaka, ka Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem, arī tiem, kuri saistīti ar Eiropas Savienības līdzfinansējuma izmantošanu, un to grozījumiem, ja attiecīgos plānošanas dokumentus saskaņā ar normatīvajiem aktiem vai citiem noteikumiem izstrādā vai pieņem Saeima, Ministru kabinets, pašvaldība, valsts pašvaldību institūcija, cita atvasināta publiska persona vai cits subjekts, kuram deleģēts valsts pārvaldes uzdevums vai valsts īpašuma apsaimniekošana, kas saistīti cita starpā ar atkritumu apsaimniekošanas jomu, reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 4.3. Birojs konstatē, ka ar Ministru kabineta 2021. gada 22. janvāra rīkojumu Nr. 45 “*Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.–2028. gadam*” ir atbalstīta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ierosinātā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionu reforma, t.sk. samazinot valstī atkritumu apsaimniekošanas reģionus no desmit uz pieciem. Vienlaikus ir izstrādāti jauni Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 301 “*Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem*”⁵, no kā secināms, ka plānošanas dokuments ir saistīts ar Latvijas normatīvo aktu ieviešanu atkritumu apsaimniekošanas jomā (23.² panta 1. punkta “e” apakšpunkts).
- 4.4. Plāna projektā paredzētās aktivitātes ir saistāmas ar atkritumu apsaimniekošanu reģionālā līmenī, tostarp paredzot dalītās vākšanas sistēmas attīstību, atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai infrastruktūras attīstību, atkritumu sagatavošanas reģenerācijai un pārstrādei iekārtu modernizāciju, atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstību u.c. ar atkritumu apsaimniekošanu saistītu darbību veikšanu. Atbilstoši Iesniegumam ar plānošanas dokumentu ir paredzētas darbības, kas atbilst Likuma 2. pielikumā ietvertajām darbībām, t.sk. ietverot Likuma 2. pielikuma 11. punkta 2¹. apakšpunktā noteikto – *atkritumu pārstrādes un apstrādes iekārtas, ja to jauda ir 5 tonnas diennaktī (visas darbības, uz kurām neattiecas šā likuma 1. pielikums)*. Tādējādi, konkrētais plānošanas dokuments ietver priekšnoteikumus Likuma 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas

---

⁵ Stājas spēkā ar 2023. gada 16. jūniju (skatīts 18.10.2023).

1. punkts), kam atbilstoši Likuma nosacījumiem (atkarībā no darbības veida, platības un apjoma) var būt būtiska ietekme uz vidi. Vienlaikus:
- 4.4.1. ņemot vērā attiecīgā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” un “e” apakšpunkts),
  - 4.4.2. to, ka ar plānošanas dokumentu saistītās teritorijas turpmākā izmantošana var tikt saistīta tikai ar iepriekš minētās darbības realizāciju (Likuma 23.² panta 2. punkta “a” apakšpunkts),
  - 4.4.3. ņemot vērā teritorijas atrašanās vietu (tuvumā esošās dzīvojamās apbūves) un paredzamos pasākumus, kas var ietekmēt tuvējās apkārtnes hidroloģisko stāvokli, kā arī to, ka atkritumu apsaimniekošanai, tostarp to uzglabāšanai, ir iespējama negatīva ietekme uz gruntsūdens kvalitāti un dzeramā ūdens kvalitāti ūdens ņemšanas vietā, kas var apdraudēt cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts),
  - 4.4.4. ņemot vērā arī institūciju norādīto iespējamo ietekmi gan uz vidi, gan cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts). Tādējādi Plāns nav attiecināms uz Likuma 4. panta piektā daļā norādītajiem plānošanas dokumentiem, kam Stratēģisko novērtējumu neveic, jo ar plānošanas dokumenta īstenošanu var tikt būtiski ietekmēta vide.
- 4.5. Ņemot vērā iepriekš norādīto, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, tai skaitā, sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus jaunus plānošanas dokumenta risinājumus, kā arī, izstrādājot vides pārskatu, ir jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 2. pielikuma 11. punkta 2¹. apakšpunkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” un “b” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas

novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Latgales reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam 2024.–2030. gadam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Daina Dzeguze, 67770826
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Latgales plānošanas reģionam, e-pasts: pasts@lpr.gov.lv.
2. SIA "Geo Consultants", e-pasts: birojs@geoconsultants.lv.
3. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.